

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และส่งเสริมบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษายังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 3)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ , 2551) นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

จากโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุวิชาภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ทำความเข้าใจ และศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา ฝึกฝนให้มีทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติและความจงรักภักดี เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ดังนั้น ภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ทักษะการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ของคนไทย ผู้ที่มีทักษะการอ่านและการเขียนจะสามารถแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนวิชาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการอ่านและการเขียนดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม และกำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 5 สาระ สาระที่ 4 สาระหลักการใช้ภาษาไทยเป็นสาระที่มีเนื้อหาหลากหลายเรื่องที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ เช่น การอ่าน การเขียนสะกดคำ การแจกลูก ความหมายของคำ การอ่าน การเขียนคำที่อ่านตรงตามมาตราตัวสะกดและไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด การอ่าน การเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน คำชนิดต่าง ๆ อันได้แก่ คำราชาศัพท์ คำลักษณะนาม คำควบกล้ำ คำพ้องรูป พ้องเสียง คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา ฯลฯ

ตามที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในเนื้อหาของสาระหลักการใช้ภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 จะมีหลายเรื่องที่นักเรียนจะต้องจดจำความหมายและลักษณะของคำชนิดต่าง ๆ และเป็น

เนื้อที่ยากพอสมควร ทำให้นักเรียนสับสนในการจำ นักเรียนเลือกใช้คำไปใช้ในการพูด การเขียน ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการผิดพลาดในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เนื้อหาในสาระหลักการใช้ภาษาไทยถือว่าเป็นความรู้พื้นฐานของการเรียนในระดับประถมศึกษาที่จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ในการอ่าน การเขียน การเลือกใช้คำชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ในปัจจุบันพบว่ามีผู้อ่าน เขียนหนังสือผิดมากและเลือกใช้คำในการพูด การเขียน การติดต่อสื่อสารไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไป แม้กระทั่งครู อาจารย์ที่ขาดความเอาใจใส่ในด้านการใช้ภาษา ดังนั้นความรู้ในด้านหลักการใช้ภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากที่นักเรียนจะต้องมีความรู้ในภาษาไทย มีคำจำนวนมากที่ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนต่างกัน การเขียนและการเลือกใช้คำเหล่านี้ให้ถูกต้อง ผู้ใช้ภาษาต้องทราบความหมายของคำและจะต้องใช้ความจำเป็นพิเศษ ต้องจำกฎเกณฑ์ ข้อยกเว้นต่าง ๆ ได้ (ศรีจันทร์ วิชาตรง, 2542, หน้า 253)

นโยบายที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนจันกำหนดให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพการอ่าน การเขียนของนักเรียนทุกช่วงชั้น กำหนดให้ปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกวิชาเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน (ร้อยละ 75 ขึ้นไป) โดยให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องนำไปปฏิบัติให้บรรลุในปีการศึกษา 2555

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้น และต้องการจะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน ให้สูงขึ้น ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนานวัตกรรม เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและแก้ปัญหาที่นักเรียนสอบไม่ผ่านตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยเลือกพัฒนาแบบฝึกภาษาไทย เนื่องจากแบบฝึก เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการประมวลความรู้ที่ได้เรียนมาและลงมือปฏิบัติกิจกรรม ทำให้สามารถทบทวนความรู้ได้เป็นอย่างดี โดยเรียงลำดับจากแบบฝึกที่ง่ายไปหาแบบฝึกที่ยาก และผู้วิจัยเห็นว่าแบบฝึกนั้นเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน จึงพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา จำนวน 6 เล่ม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ด้านหลักการใช้ภาษาให้เต็มศักยภาพ

คำถามการวิจัย

1. แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 หรือไม่
2. ความสามารถด้านหลักภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้นหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความรู้ด้านหลักการใช้ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านหลักภาษาระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านหลักภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษากับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้สอนได้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. นักเรียนมีแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษาที่สามารถนำไปเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
3. ได้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา วิชาภาษาไทยในเรื่องอื่นและระดับชั้นอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้ดำเนินการตามลักษณะกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขอบเขตการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกประกอบด้วย

- 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน
- 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน

1.1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกภาษาไทยภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 12 คน ซึ่งแบ่งเป็น

1.1.2.1 ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก (แบบ 1:1) จำนวน 3 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน ซึ่งได้มาจากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นที่ผ่านมา

1.1.2.2 ชั้นทดลองกลุ่มกลาง (แบบ 1: 3) จำนวน 9 คน ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน ซึ่งได้มาจากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นที่ผ่านมา

1.1.3 ผู้ให้ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่ (แบบ 1 : 10) ของแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเนินกรอย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คน ซึ่งได้มาจากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นที่ผ่านมา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การสร้างแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดของแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนา ความสามารถด้านหลักภาษา ดังนี้

- เล่มที่ 1 คำที่มีตัวการ์นต์
- เล่มที่ 2 คำควบกล้ำ
- เล่มที่ 3 คำราชาศัพท์
- เล่มที่ 4 คำลักษณะนาม
- เล่มที่ 5 คำพ้องรูป คำพ้องเสียง
- เล่มที่ 6 เครื่องหมายวรรคตอน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 ประสิทธิภาพของแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักการใช้ ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน ปีการศึกษา 2553 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 36 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักการใช้ภาษา

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสามารถด้านหลักการใช้ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 36 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเดียวกับที่ทดลองใช้ แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักการใช้ภาษา

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านต่อไปนี้ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกภาษาไทย หมายถึง แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยส่งเสริมความสามารถด้านหลักภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระหลักภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ซึ่ง ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีจำนวน 6 เล่ม ได้แก่

เล่มที่ 1 คำที่มีตัวการ์ตูน

เล่มที่ 2 คำควบกล้ำ

เล่มที่ 3 คำราชาศัพท์

เล่มที่ 4 คำลักษณะนาม

เล่มที่ 5 คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

เล่มที่ 6 เครื่องหมายวรรคตอน

2. หลักภาษา หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยระเบียบการใช้อักษร การอ่าน การเขียน การใช้คำ ความหมายของคำ การเรียงคำ การแต่งประโยค หลักเกณฑ์ทางภาษาและที่มาของภาษา โดยการเรียนรู้ภาษาต่าง ๆ และที่สำคัญ คือภาษาเขียน หรือ อักษรวิธี ได้แก่ อักษร แปลว่า ตัวหนังสือ ซึ่งย่อมาความถึงเสียงและตัวหนังสือด้วย

3. ความสามารถด้านหลักภาษา หมายถึงการที่บุคคลนำความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ทางภาษาและการให้แนวทางการออกเสียง การอ่าน การเขียน การเลือกใช้คำ และการเรียบเรียงข้อความให้ถูกต้อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านหลักภาษา หมายถึง เครื่องมือวัดความสามารถด้านหลักภาษา ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 6 เล่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. ความเหมาะสมของแบบฝึกภาษาไทย หมายถึง ความเหมาะสมของแบบฝึกภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน

6. ประสิทธิภาพของแบบฝึกภาษาไทย หมายถึง สิ่งที่บ่งถึงคุณภาพของแบบฝึกภาษาไทย เพื่อพัฒนาความรู้ด้านหลักการใช้ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาตามเกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และ ประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 75 / 75

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ได้จากคะแนนของนักเรียนที่ปฏิบัติระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ถูกต้อง เฉลี่ยร้อยละ 75

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ ได้จากคะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ถูกต้อง เฉลี่ยร้อยละ 75

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2553 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวัดความพึงพอใจได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมุติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความสามารถด้านหลักภาษาของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. ความสามารถด้านหลักภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านหลักภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75